

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Szerző:

Cím: *Kilencvenéves a Lánchid*

Újság

Forrás: *Újság*

Nbr

(Hely)

1939 X. 20

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Osztályozás

Tárgy

624.2

Hely

Idő

"183/188"

Személy

Közp. nyomt. XX. cs. 23.

Kilencvenéves a Lánchid

Hogyan épült meg a világhírű Duna-híd?

A jövő hónapban jubileumot tart a világhírű budapesti Lánchid November 20-án lesz 90 éve annak, hogy a híd átadták a forgalomnak. Ebből az alkalomból Pásztor Mihály érdekes tanulmányban ismerteti a *Statisztikai Értesítő*-ben a Lánchid megteremtésének történetét. 1839 szeptember 21-én verték le az első cölöpöket, de csak 10 év múlva készült el teljesen az „új világesuda”, ahogy annakidején a két Clark remekbékészült „alkotását” nevezték. Széchenyi István lángelméjéből született a Lánchid megépítésének gondolata, de husz év telt el, amíg a gondolatból valóság lett. Már 1829-ben elkészült a Lánchid vázlatos terve, amelyet akkor Bruner, a londoni Themse alatti alagút készítője készített. 1832-ben megalakult a Híd Egyesület. Széchenyi István Andrássy György társaságában Angliába utazott a hídak tanulmányozására és itt ismerkedett meg Tierney W. Clarkkal, a neves hidépítővel. A nagy terv megvalósulása nehezen indult meg. Évekig folyt a vita körülötte és sok volt a terv ellenzője. Az önkonzervatív urak a nemesi privilégiumokat, Pest és Buda pedig régi hidvédelmi jövedelmüket féltették az állandó híd megvalósításától. Végül ugyancsak sok harc után megalakult a hidépítési finanszírozó részvénytársaság, amely jogot kapott a hidvémszedésre. Széchenyi 150.000 forint értékű részvényt jegyzett. 1842 augusztus 24-én helyezték el a híd alapkövét. Az építés sem ment simán, sok volt a tordszalkodás. Technikai bajok is keletkeztek egyszer az emelő gépezet gyűrűje szakadt szét és sokan a vízbe estek. A szabadságharc idején

komoly veszedelem fenyegette a Lánchidat. Amikor 1849 május 20-án a magyar sereg visszafoglalta Budavárát, az osztrákok fel akarták robbantani. Alnoch osztrák ezredes 200 horvát katonával megszállotta a budai hídfő környékét, löporos hordókat helyeztetett a láncaknába és megparancsolta, robbantsák fel a hídát. A katonák nem merték teljesíteni a parancsot, mire maga Alnoch ezredes dobta be az égő kanócot a löporos hordóba, amely hatalmas dörrenéssel robbant fel. A hídak nem történt komoly baja, de az ezredes megölte az explozió. 1849 november 20-án adták át a hídát a használatnak. Hainau és Geringen három fényes kísérettel gyalog mentek át a hídon, amelynek bejárójánál Sina báró és Pest város tanácsa várta őket. A Duna jobbpartján a budai városi tanács csallakozott a menethez. A híd építése 6,575.842 forintba került. A láncok és egyéb vasszerkezetek sulya 23.500 métermázsát nyomott, a hidpillérek alapozásához 7000 cölöpöt vertek le. A cölöpöket átlag 5,70 méter mélységbe verték a meder ágyába és minden cölöpöt 400 ütessel erősítettek a folyam medrébe. A vashegyű cölöpök fejére 400-szor egymásután, 10 méter magasságból alázuhanó batmázsás ütökost ejtettek. 100 cölöpverőgéppel dolgozott ezen a munkán. A Lánchid hossza 375,46 méter. Alig adták át a hídát a forgalomnak, mindjárt akció indult, hogy jóvátégyék azokat a hibákat, amelyeket az építkezés körül elkövettek. E hibák közé tartozott, hogy a hídát nekivezették a Várhegynek. Ezen ugy segítettek, hogy alagutat furtak a Várhegybe. Az alagút 1856-ban nyílt meg. Ez nagy hatással volt a Lánchid forgalmára is. 1870-ben az állam megváltotta a hídát és a megváltással járó költség 6,770.000 forintot tett ki. 1884-ben szó volt arról, hogy a főváros bérbeveszi a kincstártól a hidvémszedést, de a tervből nem lett semmi. A megváltás előtt a hidvémszedés évi 720.000 pengő volt, de később a jövedelem rohamosan csökkent. Az állam nem csinált jó üzletet a Lánchid megváltásával, már azért sem, mert drága kölcsönből fizette ki a megváltási összeget.

pestvárosi nyomtárda 1926 — 8891